

Behulpzaam met slechte afloop

Het is soms een ingewikkeld vraagstuk of een ondernemer over een ontvangen subsidie BTW verschuldigd is of niet. Een gevoel dat iedereen heeft, zegt dat subsidies niet belast moeten zijn met BTW omdat subsidies verstrekt worden vanuit ideële motieven. Om een juist BTW-oordeel te vormen over een bepaalde subsidie dan moet u deze individueel beoordelen. Het is van belang dat u goed afweegt onder welke voorwaarden de subsidie aan uw onderneming is verstrekt.

Subsidies zijn bedragen die de overheid verstrekt om een ondernemer te stimuleren om bepaalde handelingen te verrichten. Soms zijn subsidies voor de BTW belast, soms niet. Ontvangt uw onderneming subsidie, dan is het de vraag of de onderneming voor de ontvangst van subsidie een tegenprestatie verricht. Alleen voor BTW-ondernemers kan er sprake zijn dat de subsidie voor de BTW belast is. Immers alleen BTW-ondernemers kunnen prestaties verrichten die voor de BTW belast zijn.

Een subsidie is belast met BTW als er sprake is van een rechtstreeks verband tussen de subsidie en de prestaties die een onderneming moet verrichten (de zogenoemde aard en oorzaak van de betaling). Het is ook van belang dat de afnemer van die prestatie voordeel van de subsidie heeft gehad. Een voorbeeld van een belaste subsidie is de prijssubsidie. Een voorbeeld van een onbelaste subsidie is een exploitatiesubsidie.



Prijssubsidie en exploitatiesubsidie

Een prijssubsidie wordt verstrekt aan gesubsidieerde ondernemers in de vorm van een vergoeding om een bepaald goed te leveren of een bepaalde dienst te verrichten. Prijssubsidies moeten de prijs van goederen en/of diensten verlagen. Er moet wel een verband zijn tussen de subsidie en de prijsvermindering. Exploitatiesubsidie wordt verstrekt om de tekorten van bepaalde activiteiten te dekken. Een exploitatiesubsidie – of budgetsubsidie – is dan ook niet onderworpen aan de BTW-heffing. Er is namelijk niet overeengekomen dat de ontvanger als tegenprestatie bepaalde specifieke prestaties moet verrichten. Belangrijk is dat de hoogte van de subsidie ‘vaststaat’ en niet afhangt van de door de subsidieontvanger hoeveelheid verrichte leveringen of verrichte diensten.

Landbouwers

Een subsidie kan ook de aard hebben van een (schade)vergoeding, zonder dat er een oorzakelijk verband is tussen prestatie en vergoeding. In dat geval is er geen sprake van een vergoeding voor een voor de BTW belaste dienst. Deze overheidssubsidies zijn dus niet belast met BTW. Bepaalde bijdragen en subsidies aan landbouwers die onder de landbouwregeling vallen, blijven daarom ook buiten de BTW-heffing. Een ander voorbeeld is de zogeheten maaisubsidie die sommige sportverenigingen en sportclubs ontvangen. Zij ontvangen vaak een bijdrage van de gemeente als vergoeding voor het onderhoud van de sportvelden. Ook deze bijdrage is niet belast voor de BTW.

Verder is een bijdrage door een productschap bij het staken van een onderneming onder voorwaarde dat de activiteiten voorlopig niet opnieuw plaatsvinden, aan te merken als een subsidie die niet onder de BTW valt. Er is geen verbruik en er wordt gehandeld in het algemeen belang.

Breuk

Wanneer uw onderneming zowel van BTW vrijgestelde als BTW-belaste prestaties verricht, is het de vraag in hoeverre BTW als voorbelasting in afrek is te brengen voor goederen of diensten die uw onderneming zowel voor belaste als voor vrijgestelde handelingen gebruikt. U kunt dan twee methoden toepassen:

1. Het percentage aftrekbare BTW berekent u aan de hand van een breuk met in de teller de belaste omzet, en in de noemer de totale omzet.
2. De aftrek baseert u op basis van het werkelijke gebruik van de ingekochte goederen en diensten.

Probleem

Het Europese Hof van Justitie heeft recent geoordeeld hoe bij een ondernemer die zowel belaste als vrijgestelde prestaties verricht voor het bepalen van het recht op aftrek om moet worden gegaan met subsidies. Als het gaat om een subsidie waar een direct aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat is er geen probleem, deze subsidie is met BTW belast en leidt niet tot een aftrekbeperking. Voor andere (niet met BTW belaste) subsidies ligt dat anders. Volgens het Europese Hof van Justitie kan een dergelijke subsidie alleen tot een aftrekbeperking leiden als de ondernemer die zowel belaste als vrijgestelde prestaties verricht bij het bepalen van de aftrek de hiervoor beschreven methode 1 gebruikt. In dat geval moet de subsidie in de noemer van de breuk worden meegenomen. Zodra de ondernemer die zowel belaste als vrijgestelde prestaties verricht toestemming heeft om de aftrek op basis van het werkelijk gebruik (methode 2) vast te stellen kan met de subsidie geen rekening worden gehouden.

Duidelijk

Of een subsidie belast is of onbelast voor de BTW is niet altijd even duidelijk. Houd er in ieder geval rekening mee dat het ontvangen van een subsidie het aftrekrecht van uw onderneming kan beperken. Wilt u de subsidie zonder BTW ontvangen, maar wilt u wel de aftrek van de voorbelasting behouden, overleg dit dan vooraf met de instantie die de subsidie verstrekt.

*Mr. Carola van Vilsteren, Van Vilsteren BTW Advies, tel.: (026) 707 17 10,
e-mail: info@btwadvis.com, www.btwadvies.com*